

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Uredništvo in upravnništvo
ul. del Lavatoio
št. 1, I.

TELEFON 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne štev. se prodajajo po 6 vin.

Inserati se računajo na milimetre v širini in kolone, in sicer po 8 vin. za vsaki mm. Za več nego 10kratno objavo pa po dogovoru.

Naročnina za celo leto K 4.—; za pol leta in za četrt leta razmerno.

Glasiilo „Narodne delavske organizacije“ v Trstu.

Skrajno kritičen položaj v Ajdovščini. Na predvečer resnih dogodkov.

Mesto na bolje, so razmere v Ajdovščini krenile na slabše. Sistem nadaljuje, zlostavljanja in preganjanja, odslovitve in dejanski napadi v tovarni so na dnevnem redu. Naši tovariši so razburjeni do paroksisma. Vse hrepeni po rešitvi. Če se v 48 urah položaj ne zboljša, bati se je neizogibnega! To je rezultat desetletnega pašovanja v Ajdovščini, to je sad, ki ga je rodila strahovlada v ajdovski predilnici. Nas ne more zadeti nikakršna odgovornost za to, kar utegne priti. Od prvega začetka našega delovanja smo skušali mirno in trezno, potrpežljivo in nesebično sanirati razmere v Ajdovščini.

Skupno z našo ajdovsko podružnico smo že meseca oktobra lanskega leta storili potrebne pismene in ustmene korake. Istega meseca se je tudi vršil akcijske pri predsedniku družbe ajdovske predilnice, z intervencijo gospoda ravnatelja ajdovske predilnice, odposlanstva naše ajdovske podružnice in zastopstva naše centrale pogovor v Trstu. Vse je pa splavalo po vodi. Predsedstvo ajdovske predilnice je po poročilu gospoda ravnatelja, kratko malo izjavilo, da so naši ajdovski tovariši lahko zadovoljni se svojim položajem in da ne more privoliti v nikake koncesije. Naši tovariši v Ajdovščini so prenašali naprej. Vedeli so, da je konjunktura, vstvarjena vsled konfliktov na Balkanu in na Turškem, bila neugodna za vsako nadaljnjo akcijo. Tolažili so se, ker smo vsi živeli v gotovosti, da pride tudi za njih dan zadoščenja!

V zadnjih dneh so se pa razmere pojstrile. Vodstvo predilnice se je sicer v prvih dneh, ki so sledili v predzadnji številki našega lista priobčenem uvodnem članku (in ki je, kakor se vse zdi, zadel na pravo mesto!) postavilo v pozo premišljene rezerve in pustilo naše ajdovske tovaršine pri miru. A gospod dr. Fink je tekom minulega tedna poslal sicer našemu predsedstvu popravek, ki je novo žaljenje za prizadete delavce in za naše Uredništvo. Dozdevalo se je, da je volja naših zatilcev, ne odnehati od trpinčenja naših tovarišev, a se ob enem izogibati resnim sporom. Toda, kar se je zgodilo v zadnjih dneh, — je globoko pretreslo v duši tudi najbolj zaspancega in potrpežljivega predilca. Neki naš tovariš, priden delovodja zamudi za 1/2 ure na delo. Podravnatelj predilnice ga za to brcne na zemljo, ga obdeluje z nogami in pestmi in mu raztrga jako. Drugi tovariš, je sicer kot delavec na svojem mestu, a je odbornik

ajdovske podružnice N. D. O. 1. junija t. l. je bil za to odslovljen iz — službe. Ravno tako se je pripetilo tretjemu tovarišu, katerega se je najpoprej prikrajšalo v dosežkem zaslužku, a ker to novodobnim hijenam v pobožni človeški podobi v predilnici ni bilo dovolj, se ga je kar odpravilo iz predilnice. Nemogoče je opisati duševno razpoloženje, ki se je polastilo našega delavstva, ko so vsi ti najnovejši barbarizmi prišli do ušes ajdovskih tovarišev. Treba pripisati le avtoriteti in odločnosti ajdovskega odbora, da ni impulzivnim potom prišlo v sredo do izbruha dolgo gojenih čustev. V petek in včeraj sta vsled brzogovornega obvestila obiskala ajdovske tovariše odposlanca naše centrale.

V nedeljo popoldne ob 4. uri se vrši pa shod vse predilniških vslužbencev. Vse strune so skrajno napete in lahko počijo vsaki čas. Skušnje, ki morebiti čakajo naše vrle tovariše v Ajdovščini, so velike. Naj pa nikakor ne obupajo. Zavest, da je pravica na njihovi strani in da niso osamljeni, temveč, da smo mi z njimi pripravljeni doprinesiti za njih vsako žrtvo, naj jih, — če se pride do neizogibnih ukrepov — dovede do zmage!

I. Svozil:

Demokracija in socializem v centralizmu.

(Nadaljevanje.)

Demokratizem brez odgovornosti ni demokratizem. Seveda se bode reklo: saj so tudi centralistični demokratje za popolno odgovornost. Centralistična vlada je v konstitucionalni državi tudi odgovorna.

Seveda — samo da ima ta njena odgovornost — pošteno zanko. Kaka odgovornost, če niti najvišji uradniki sami ne morejo kontrolirati dejanj cele vlade? Kaka odgovornost, če se kopiči v eni roki moč nad toliko stvarmi, da ni v stanu nihče dobro opazovati pravilnost ali nepravilnost dejanj? In kaka usoda je v tem, da čisto napaka enega samega človeka zadene celo državo z milijoni prebivalcev! Pri samoupravi je kaj takega nemogoče. Tu nima nikakrha hiba tako dalekosežnih posledic.

Direktnost in neposrednost se smatra vže danes za glavni pogoj dobrega sodnijskega postopanja. In enako je tudi potrebno smatrati jo za glavni pogoj življenja sploh, toraj tudi celega javnega življenja.

Kako drugače bi zgedalo celo javno življenje, če bi na pr. občina mogla v resnici odločevati o vseh stvareh, ki so skupne

samo njenim občinarjem in katere spolniti mora slednjič ona vendarle zadostovati.

Enako bi moralo okrajno glavarstvo imeti v svoji moči vse, kar je za okraj skupnega in tako naprej do dežele in države.

Je naravno, da bi se na ta način vzelo mnogo in mnogo stvari iz zbornic in prepustilo okrajnim in občinskim zastopništvom. S tem bi bilo vse delo in cela agenda enostavnejša in razdeljena.

Pripadniki bi lahko vse pregledali in bi zamogli kontrolirati, če se občinske zadeve v redu vrše — ker bi jih imeli v svoji bližini.

Tudi okrajne zadeve bi se dale veliko lažje kontrolirati.

In konečno bi postale tudi zadeve države in dežele preglednejše in dostopnejše, ker bi jih ne bilo toliko na jedni kopici kot prej.

Vsa uprava bi postala enostavnejša in cenejša, med tem ko imamo pri današnjem centralizmu skoro za vsako stvar po dvoje, da, celo troje uradov, kojih kompetenčni prepri ugrabljajo morda polovico dragega časa in kojih prepirljivost uničuje vzajemno delo in napredek — bile bi potem uradniške organizacije enostavnejše in celotnejše.

V občini bi bili samo občinski uradi, v okraju samo okrajni in v deželi samo deželni samoupravni uradi, pri čemer bi bil okrajni urad kontrolni in sklicovalni urad nad občinskim, deželni nad okrajnim v teh stvareh, ki jih ni mogoče prepustiti morda k konečni odločitvi nižji instanci sami.

Tudi odgovornost bi se temeljito spremenila. Danes na primer ni okrajni glavar odgovoren okraju. Zanj je odgovoren minister notranjih zadev. Kako zgleda taka odgovornost, vemo. V samoupravi bi moral biti upravni okrajni uradnik odgovoren naravnost okrajnemu zastopništvu. Zboljšanje bi bilo vedno hitrejše in gotovješe.

Poglejmo le, kako bi se mogla potem razviti šolska svoboda. Osrednji zakon bi smel k večjemu predpisovati, koliko mora šola naučiti. Ampak o duhu šole itd. bi ne smel šablonsko odločati nihče.

Kadarkoli se pride s to zahtevo, odgovarjajo prijatelji centralizma: koliko bi imeli potem tu klerikalnih šol! Za nekaj časa seveda. Ampak koliko bi mi imeli tudi tukaj takoj čisto naprednjaških šol! Danes imamo samo to dobroto, da klerikalizirani centralistični uradi (in taki so gotovo c. k. deželni šolski sveti) odstavljajo in zasledujejo napredne učitelje tudi v naprednih okrajih in občinah in da napredni učitelj nima nikjer opore.

strehab. Bil sem ves izven sebe in z veseljem sem sprejel povabilo.

Srečen dan je kmalu napolnil in moja malenkost se je pojavila nekega dne pri našem trgovskem prijatelju, bogatem graščaku v oddaljenem gorskem zakotju. On me je ljubezljivo sprejel, me bogato pogostil in mi obljubil, da dobim prihodnjega dne gotovo svojega srnjaka. Kaj sem hotel še več? Bil sem trdno prepričan, da se obljuba spolni, posebno še radi tega, ker mi je ljubezniva hčerka mojega gostitelja, krasno petnajstletno punčo, zagotovila, da je pri njih še vsak gospod odnesel svojega srnjaka.

Sladke oči petnajstletne Eme, tako se je namreč imenovala hčerka mojega graščaka, in lepo upanje na moje lovske triumfe me je spravilo v najbolj rožnato voljo. Sladko ginjen sem se podal okolu enajste ure v svojo spalnico, ki se je nahajala tik poleg spalnice mojega gostitelja.

Vže so se mi začele lepiti oči skupaj, ko sem začul poleg v spalnici glas ljubeznivega graščaka. Govoril je s svojim gozdarjem. Opozarjal ga je, da naj ne zamudi jutri zjutraj zgodaj po me priti, naj mi zbere dobro mesto in naj gleda na vsak način, da dobim svojega srnjaka. „Na tem mlademu možu“, tako je dejal, „mi je

Potem bi jo imel vsaj nekje! In gotovo je, da bi se velik odstotek naših šol spremenil takoj v svobodne šole, kar danes ni mogoče. In razvoj v naprednjaških občinah bi deloval na nazadnjaške mnogo bolj, kot deluje danes, med tem ko bi razmere nazadnjaških občin prestale biti utež za naprednjaške, tako kot so danes. Pripadam, da vidim v konsekvantnem razvoju v tej smeri mnogo bližjo pot do državnega prava, nego v vsaki drugi taktiki.

Tako kot je najboljši zakon brez moči, če nima zadostne sile izvršujoče, če mu ni zagotovljena eksekutiva, tako tudi naši državni dokazi. (Ta odstavek se nanaša na češke razmere.)

Ne verujem nič manj na opravičenost historičnih dokazov o eksistenci našega državnega prava kot najgorečnejši državni pravnik (češka politična stranka) — ampak v čemer se je morda možno nestrižnati je kako najboljšje pridobiti našim dokazom, naši eksistenčni politično-gospodarsko — kulturni zahtevi — eksekutivo.

Ti kratki navodi morda zadostujejo v obče, da pokažejo, da sta centralizem in demokratizem tako nezdružljiva, pa kakor katoliški hierarhizem in verska svoboda.

Ampak moram tudi še omeniti, zakaj smatram centralizem za sovražnika poštene socializma.

(Dalje sledi.)

O UPLIVU UČITELJA NA SOCIALNO ČUTENJE OTROK.

Star grški pregovor pravi, da je človek družaben tvor, t. j. išče družbo, potrebuje jo in veže se na njo v raznem stikanju. To naravno družabno čutenje se mora vzgajati in negovati, da postane zaveden čut, ki računa s pravicami in dolžnostmi iz njega izviraajočimi v prospeh in zadovoljstvo pojedinca.

Vsaki človek ima dolžnosti proti celi človeški družbi, ker je njen član, nadalje ima državljanske in narodne in na zadnje stanovske, rodbinske in prijateljske dolžnosti. Za vse te dolžnosti se mora čut človeka negovati, vzgajati, sicer se oglasi v njem veliko močnejši čut egoizma, in kam pelje egoizem posameznikov pri kateremkoli delu in družabnem podvzetju, je obče znano.

Najboljše ideje so propale, ali pa so se zlorabile in zadele na zasmeh protivnikov, če se je pojavil med njih prvobornih egoizam, osebna gonja po dobičku. Človek, ki se družabno zaveda, ne pričakuje priznanja in se ne ustraši nepriznanja, če

mного ležeče! In čujte, Peter! Če vstreliti on jutri srnjaka — dobite od mene desetak! Tako! In sedaj lahko idete.“

No sedaj sem pa vedel za gotovo, da bode srnjak moj. Kajti, da desetak lovec ne bo zametaval, o tem sem bil trdno prepričan in sem sladko zaspal v mislih na lepe srnjakove roge in — sladko zapeljive oči Emine...

Čudne sanje so me preganjale tisto noč. Zagledal sem orjaškega srnjaka, ki se je za glavo dotikal njemu. V strahu sem naperil puško proti njemu, — zdajci se mi puška zvije z rok, srnjak se spremeni v lepo hčerko mojega gostitelja, ki meri z mojo lastno puško na me in, o čudo, čutim, da nisem več človek marveč sem srnjak. Uberem jo čez drn in strn, drvim naprej skozi gozd in čez skalovje in moja lepa premagalka za menoj.

„No, no, saj ni treba tako burno“. Prebudil sem se ves spoten in pred menoj je stal prijazen star logar, katerega sem držal oklenjenega okoli pasu.

„Čas je že gospod. Jutro vstaja in če hočeva kaj zasačiti, le brž na noge“.

V trenutku sem bil opravljen, tudi zajutrke me ni dolgo mudil in hajd naprej v zeleni gaj.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Moj prvi srnjak.

Poslovenil H.

Začelo se je mračiti! Trudni in veseli smo se vračali z večjega lova. Sicer uspeh našega marljivega pokanja ni bil baš preveč ugoden a vedeli smo vsi, da nas v krčmi pri očetu županu čaka zdatna večerja in sveže budijjovičko pivo. In kaj si more po lovu trudno človeško telo več žeteti? In res, komaj da smo napolnili in zadovoljili naše nestrpne tirjalce hrane, že se je razvila pri vrčkah peneče se ambrozije živahna zabava. Prvo besedo je imel seveda gospod nadgozdar, ki nas je v zlic pričujočnosti svojega kuhodajalca pital s vse mogočimi in nemogočimi lovskimi dogodki. Tudi gospod učitelj je dvignil svoj tenki glas in nas je začel polagoma pitati s svojo lovsko latinščino. Naposled niti gospod župnik ni zaostal. No saj je moral vendar tudi on dokazati, da zna razven cerkvene tudi še kako drugo latinščino. Tako so nam potekale ure in smeha ni bilo ni konca ni kraja.

dela za blaginjo mnogo drugih. Žrtvuje svoje osebne interese in interese svoje družine višjim interesom, služi celoti bodi si stanovski, narodni ali človeški.

So morda posamezniki, v katere je že narava sama vcepila popolen družaben čut, ki se jednaki navdušenju; ti se sami podajajo v službo vseh in žrtvujejo vse svoje in sebe same občni koristi. Toda zdi se, da je ta vrsta ljudij že zdavnaj izumrla. Danes v obče velja „nekaj za nekaj, nič za nič“. Tudi oni današnji ljudje, ki v resnici delajo v interesu kake celote, ne delajo tega brez kake osebne koristi, izvzemši malo izjem, ki potrjujejo pravilo. Seveda, čas se menja — ampak najboljši ljudje so bili in ostanejo vedno ljudje srca in ne razuma, samega razuma. Toda ali si ne pravimo, da napredujemo? V tem oziru — nazadujemo. Slušimo s vseh strani govoriti o velikih programih, veliko delavcev stoji za njimi in uspehov ni nikakoršnih. Zamogli bi biti, če bi vsak poedinec smatral stvar celote za svojo lastno. Ali ta je že temu. Nobena skupna naša stvar ni tako daleč stvarjo vsakega pojedinca, da bi se ne spominjal, da se prav za prav ne gre samo za njega samega, in če se zaigra, da ne bo trpel škode on sam, marveč tudi drugi, ali pa morda celo samo oni drugi. In to zadostuje popolnoma, da tak poedinec v svoje delo v korist celote ne vloži svojega srca in duše. Anglež Barrie je rekel: „Samo kjer je srce, se najde zaklad.“ In to bi si moral vsak zapomniti in ne samo zapomniti, marveč imeti vedno pred očmi.

Ljudje napredujejo v oliki razuma, a na oliko srca se je pozabilo. Vsaki ve, da ima srce, in zakaj ga ima, na to mu odgovarju trezna somatologija. In vendar ne more biti brez njegovega sodelovanja v ničemer uspehe, v nikakem delu, v nikaki težnji. Sv. pismo pravi narobe z besedami Krista: „Kjer je vaš zaklad, tam je tudi vaše srce.“ Družabnih dolžnosti je mnogo in različnih. Vsak trenotek življenja postavlja človeka na razpotje, kjer je odločevati se neizmerno težko — tehtnica stoji ravnotežno in človeku je težko. Za koliko bi bilo odločevanje hitrejše, odločnejše in lažje, če bi v vsakem človeku gorelo srce za stvar in ne za lastno osebo? In naj si imamo kakršenkoli poklic, vsak je del kake celote in ima mal ali večji upliv na njen prospek ali pa škodo.

Možno je tedaj celo delovanje na socialno čutenje učencev učitelja katerekoli šole prepeljati na vzgojo in oliko srca.

Najpoglavnejše družabne lastnosti so: vest, ponos, svrnost, požrtvovalnost, navdušenje za resnico in delo.

Učimo samozavesti. Trpko resnico nam je napisal pesnik Svatopluk Čech v „Pesmih roba.“ Občudujemo njegove misli, njegovo bleščečo formo, ponašamo se s tem slovanskim pesnikom, a ne sramujemo se za svoje robstvo, ne izrujemo svojih navad, ponižnosti in servilnosti proti gospodom, tlačiteljem in sovražnikom. Mi si to sami priznavamo, ampak nismo nikoli odločnejši; tudi takrat ne, kadar se v nas oglasi nekaj takega kot upornost, takrat gledamo da jo kar najbolje in najlepše utajimo, samo radi našega globljega značaja. Vsaki dan ima učitelj priliko vzbujati samozavest svojih učencev, vsaki predmet mu k temu lahko služi, kajti ne gre se tu za predmet katerega predavamo, marveč kako ga predavamo. Način, s katerim je prišel učitelj do avtoritete pri svojih učencih odločuje o njegovih zmožnostih odgajati učence samozavestno ali pa odgajati jih kot ponižne slugе in robove avtoritete, naj si bodo tudi avtoritete laži, nepravičnosti in podlosti, samo da so. Učimo resnico in ne dajamo lažiglorijole okoli glav in sistemov, ki tega niso vredni, učimo jo radi nje same in ž njo vzgojimo samozavest v korist naroda in ljudstva.

Učimo ponos, t. j. zavest, da je majhen in reven človek jednak v svojih ljudskih pravicah bogatim in mogočnim, da revnost in podrejenost stališče ne sme vrgati naših hrbtov in da je olika ona, ki nas podučijo, da nimamo nikomur nič zavidati in nas nauči strpnosti proti nestrpnem. Naj si kdo misli, da je več in stoji višje kot ostali! Nima za to nikakih razlogov in kaže na ta način grdo jedro v krasni lupini. Koliko bi jih stalo na svojem družabnem višku, če bi za njimi ne bilo bogastva in moči očetovske hiše? In kdor si je priboril z lastne moči vpliv in visoko mesto, ta je samo več delal, ampak ni bil in ni več, kot človek.

Učimo dolžnosti samoolike in samozvoje. Olikovanje ni branje knjige, ktero preberem, zaprem in sem gotov. Nikdar se ne sme reči, da je končana, in glavna njena česa je, da daje modrost in mir, izravnanje notranjosti z celo okolico. Svetuje in vspodbuja nas korak za korakom

izruvati tla temu, s čemur v sebi nismo zadovoljni, slabim lastnostim, navadam in nagnjenjem, dokler nismo sami s seboj zadovoljni. Amerikan Franklin, slavni izumitelj strelovoda, je obesil nad svojo posteljo listek s kazalom svojih napak. In čez določen čas morala je vedno ena izkazava zginiti kot premagana in izruvana, dokler si ni bil nobene več svest in so bile vse s kazala zbrisane. Učimo, da je v oliki edino prava sreča in da je ciljem človeka biti srečen.

Učimo, da sreča ni ležeča niti v moči, niti v bogastvu, niti v slavi, niti v egoističnem uživanju, ampak v tem, da smo v vsem najboljši, kolikor moremo biti, ne oziraje se po nikaki drugi nagradi, kot ti, katero nam daje notranjost.

Učimo slogo in popustljivost. Nesloga karakterizira Slovane. Zdi se, da ima zgodovina za nas zavezane oči, kot pravičnost in sreča. Vedno imamo zadostno poguma pripraviti se med seboj in trpeti škodo na škodo. Ne, mi se zgodovini v oči ne ozremo, morda, bi si mi potem rivali lase nad preteklostjo in sedajnostjo. Dne 2. julija 1848. je otvoril Palacky zgodovinski Slovanski slet in je pozdravljal vdeležnike z besedami sv. pisma: „In ne boš odpustil svojega slugе, o Gospod; kajti moje oči so videli odrešenje, katero si pripravil nam pred obličje celega sveta; luč k prikazni narodom, to slavo debela Slovanskega.“ Kaj bi dejal Palacky danes, če bi videl to slavo Slovanskega debela, katero vidimo danes mi po političnih dogodkih nedavnih dni?

Odgajamo k svobodi. Učimo o njej, da je ona ono edino nesigurno, za kar se lahko da vse sigurno in se ne obžaluje tudi če smo dali zaman. Kar storimo za njo, ne bo nikdar zgubljeno in če ne dočkamo ni žetve na tem redkem polju, jo ostavimo naši deci, ki bo hvaležna za svojo dedščino od rodu do rodu in si bode pripominjala imena prvih, ki so se borili za to polje.

Učimo medsebojno ljubezen. Vera s svojimi cerkvami obstoja samo še radi učenja ljubezni, koja, če se jo je tudi čisto podlo zlorabljalo od njenih glasilcev, se vendar le leskeče in vabi kot biser padel v blato ceste. To ljubezen ne opirajmo na boga, ampak na ljudsko naravo, na razum in srce. Da to zahteva dolžnost človeka, da to zahteva njegovo dostojanstvo, njegova osebna sreča in sreča vsake družabne vrste, k kateri pripada, da goji ljubezen k drugim, nesebično, pošteno in požrtvovalno. K tej ljubezni spada tudi navdušenje za resnico in delo, kajti to dvoje je nekako praktično izkoriščanje one.

Da se ljudstvo na potu svojega razvoja v napredku in spopolnjevanju tako čisto ustavi, zakrivijo samo koristolovci, egoistični posamezniki in žali bog vsaka organizacija, vsaki stan in narod ima v sebi množico takih, ki čakajo samo na to, da ulove s svojim členstvom kako korist; in če je ne, ostajajo tam samo radi tega, da se ne poreče, in boli škodujejo nego koristijo skupnemu delu. Samo kjer je srce najde se zaklad.

Manjka nam več gorečnosti, več vzajemnega zaupanja in nesebičnosti in pri malih moramo začeti, če hočemo odgojiti nove boljše ljudi. Žalibog, da 3/4 dela zavednega učiteljstva uničuje domača okolica, ali kar je bilo usijano, vendar vsklije, če prav morda samo deloma.

Per aspera ad astra.

DOMAČE VESTI.

Se dičijo s tujim perjem! Nekaj let sem šopirijo se italijanski mladenči z imenom in programom Mazzinija ter se nekako potajeno izjavljajo za republikance. Sode jih po govoricenju in pisarenju razumemo, da ta stranka ni prav nič drugega kakor prednovljene stara slovonožrska kamora, ki hoče v novi obleki pridobivati si ugleda in spoštovanja, katero so si bili po mnogih narodnostih gospoda Lahoni mej tržaškim ljudstvom skoraj popolnoma zapravili. Ali kakor lisica le dlako menja in nikdar svoje zvite in požrešne naravi, tako tudi naši mazzinijanci ostajajo nam srditi nasprotniki, da-si so si naredili neke nove svobodoljubne ideale republikanske.

Dosedaj so tvorili rdečega repa zeleni konec, ker so bili le privesek socialistom z očitnim namenom, da bi mej njimi lažje uplivali na ljudstvo.

Sedaj se pa čutijo že dovolj močne in nameravajo samostalno nastopati pri občinskih volitvah proti vsem strankam v Trstu, in odpovedujejo celo vsako poslušnost vladajočji stranki, ki pa ni vsled tega posebno žalostna, ker ve, da mej ljudstvom nima nobene opore več.

Koliko sreče bodo imeli mazzinijanci s svojimi kandidati, katere že objavljajo,

bomo kmalu videli, veliko upanja nimajo, ali bahajo se, da bo svet stmel nad njihovo radikalno odločnostjo, ker v vsakej seji da bodo govorili proti vladi. Dosedanje nastopanje teh mladenčev, je pa bilo tako, da niso ime slavnega Mazzinija posebno počastili, kajti ta je bil ne samo velik rodoljub italijanski, nego še večji človekoljub.

Pred skoraj sto leti je bila namreč italijanska dežela vsa razkosana pod vladami raznih knezov, kraljev, papeža, Francoske in Avstrije. Mazzini je nastopal najprvo tajno v družbi zarotnikov, ki so se „carbonari“ imenovali za združenje italjskih dežel; zasnoval je potem leta 1831. mladeniško zvezo „Giovane Italia“, ki je imela vzgojiti in vsposobiti mladino za samostalno bodočnost. Ko se mu ni posrečilo doseči posebnih vspehov, moral je pobegniti na Angleško, kjer je širil svoje nauke svobode in rodoljubja potom časopisa „L'Apostolato popolare“; kasneje se je povrnil domov in se boril z Garibaldijem za zjedinenje Italije. Umrl je leta 1872. Njegova misel je bila, da se svobodno ljudstvo najbolje samo vlada in to svoje prepričanje je neustrašeno in vstrajno širil v mnogih knjigah in spisih.

Navačamo tu nekaj njegovih najlepših misli: „Kjerkoli bivate rojaki, tam imate brate v onih, ki se boré za resnico in pravico! — Ne recite: mi govorimo drugi jezik, ne! Solze, trud in delo so skupni jezik vseh ljudij. — Ne tožite: Človeštvo je preveliko in mi smo premajhni; Bog ne meri vaše moči, nego vašo voljo. Ljubite povsod človeka.“

Tako je govoril in pisal oni veliki človekoljub Giuseppe Mazzini, v katerega imenu hočejo sedaj nas domačine izzivati in zasramovati nekateri tujci in renegati. Sram jih bilo, da tako malo poznajo onega velikega Mazzinija, ki je Italiji podaril srečno slobodo; da njegovo neumrljivo ime tako zlorabijo za preganjanje in zaničevanje vbozega ljudstva, in zapeljujejo nevednost človeško. Prav kakor so bile politične ideje Mazzinija osrečevalne za italijansko deželo, tako bi morale biti oni njegovi nauki bratstva svobode in enakopravnosti bodrilo in krepilo vsem ostalim, ki one političke ideje ne morejo uvaževati iz razloga, ker ne spadajo semkaj! In kakor nam je velik Mazzini, tako majhni se nam zde oni kričači, ki se hočejo dičiti z njegovim imenom, ker družega nimajo.

Strahopetneži. Na nedeljskem shodu v Rojanu (pri Kroni), katerega je sklicala jugoslovanska socialna demokracija in kateremu je predsed. val odbornik N. D. O. tov. Skalac, je padla sodrugom „korajža“ v hlače, ko so videli, da so v manjšini. Dasiravno vedno bojeviti, so na tem shodu večkrat povdarjali (namreč kričali), da se oni (namreč socialisti) bojujejo z jezikom in ne s pestjo. Zelo dober utis je napravila izjava generala Kopača, ko je na pritisek svojih sodrugov, da naj vendar otvori shod in začne govoriti izjavil: kaj hočete, da bodem govoril ko sem sam in ko vidim, da imajo narodnjaki tako dobre govornike sedoj. To je dragoceno priznanje našega Kopača, da se je ustrašil tov. Jakliča in Skalaka. „Lavoratore“ ima pa popolnoma prav, ko piše, da je Kopač cele 2 uri govoril na shodu v Rojanu. To je sveta resnica da je govoril mogoče še delj časa, komu? Kuharici v kuhinji kamor je zbežal pred razjarjeno množico slovenskega delavstva. Jože Kopač, je na tem shodu lahko izprevidel, da je skrajno nepriljubljen in da mu je v Trstu vže davnej odklenkalo.

Sem slovenec a ne govorim tega s. jezika. Tako je rekel neki Nando Končnik na sobotnem shodu na Belvederju, Nam ni to sicer nič novega, kajti poznamo tega „Renegata“ že dolgo časa. A zapomnili si pa bomo do njegovo izjavo tudi po volitvah. In tak človek je predsednik železničarske organizacije delavcev in sploh uslužbencev južne železnice. Škandal je to v prvi vrsti za skupno socialno demokracijo, da njen prvak in nekaj voditelj na slovenskem shodu in slovenskim delavcem zabrusi gori navedene besede naravnost v obraz Radovedni smo kaj poreče na to vrlji slovenski socialist Dr. Solar.

Nam je prav, le tako naprej. **Cvetke iz kurilnice na južnem kolodvoru.** — Dopisnik, ki je pisal v številki 22. z dne 29. maja, žal ni prinesel še vseh podrobnosti o podpornem zakladu; to hočem pa jaz popraviti.

Vsak trezno misleči človek si bo mislil, podporni zaklad, hm, to je vendar nekaj humanitarnega, in ako je človek bolan, potrebuje tudi večkrat nekaj več kakor če je zdrav, no, torej bodem, dokler sem zdrav, podpiral s tistimi 20 vinarji, ki se plačajo mesečno za vsakega bolnika, ki je v podpornem zakladu vpisan — mojemu tova-

rišu sotrpino. Ali žalibože temu ni tako. Prvič mora biti vpisan najpreje v socialno demokratično železničarsko organizacijo, potem je šele sprejet, ako se hoče vpisati v podporni zaklad. Gospodje socialno demokratični širykoustneži! S takim podlim terorizmom si delate propagando za svojo organizacijo. Vi vedni osrečevalci delavca zastopate na tak način pravicolubje Vašega sotrpina. Delavec, ki ni socialni demokrat, ne sme biti deležen ako bi hotel plačevati v podporni zaklad in ni tudi vaš član ter ne dobi podpore, kadar je bolan. Res lep napredek se vidi v tej vaši podivjanosti nasproti tistim, ki nočejo trobiti v rog „der deutschensprechenden Socialdemokraten“. In ne vem ali je gospod Sel kurilnice podučen o tem ali ne; ako je, se mi jako čudno zdi, da podpira kaj takega s tem, da se odtrguje vpisanim v podporni zaklad.

Morda se bode gospod Falk kaj izgovarjal in izvijal, saj v tem je jako spreten žongler, ali fakt ostane fakt. Ker je bil prejšnji predsednik gospod Kirschner preveč pošten, ali za ideje gospoda Falka prepočasen mož, gledal je z vso zvijačnostjo, ki mu je prirojena kot vsem pangermanom, da ga je izpodrinil. Ali tudi nobenih napredkov ne more sedaj kot novo izvoljeni predsednik še pokazati.

Kedo je prijatelj delavstva? Zadnjo soboto so sporazumno slovenski in italijanski delavci Lloydovega arsenala sklicali strokovni shod v gostilni „Ai due moreri“ pri sv. Jakobu. Povabili so na ta shod tudi zastopnike slovenske in socialno demokratične organizacije. Shod je otvoril tovariš Babič, kateri je v prvi vrsti povdarjal, da shod nima s politiko ničesar opraviti, ter da se ima razpravljati edino vprašanje za zboljšanje plače delavcem pri Lloydu. Ko je govornik hotel nadalje govoriti o mizernih razmerah delavcev pri Lloydu, so ga takoj nekateri mlečnozobi hujskači prekinili, [zahtevajoč, da se voli predsedništvo. Tej njihovi želji je tovariš Babič ustregel, nakar se je izvolilo za predsednika shoda sodruga Pavliča. Za besedo sta se oglasila še dva slovenska delavca, katera sta v krasnih besedah slikala sedanje stanje delavcev pri Lloydu, ter pozivljala navzoče sotovariše, da porzabijo za trenotek vsa politična nasprotstva, v svrhu skupnega nastopa proti izkoriščevalcu. Ali žalibog! Slovenski delavci so obrabili in gospod sodrug Chiussi je pa obrnil. Videli smo sicer, k je nastopil na govorniški oder, da mu razum mulajije nihče ni ploskal. Govoril je na dolgo in široko, ali njegov govor ni bil strokovni, marveč agitatoričen za socialno demokracijo in posebno še za predstoječe občinske oziroma dež inozborske volitve.

Mi smo pričakovali od Chiussija, ako ne bode odobral ta resnično pameten in potreben načrt delavstva, da vsaj ne bode hujskal italijanske delavce proti slovenskim. Toda njegov celi govor ni imel drugega namena, kakor napraviti zopet razdor med Lloydovimi delavci. Konečno je privlekel iz žepa neko resolucijo, ki je bila skrajno razaljiva za slovenske delavce in N. D. O., katero so pa sprejeli seveda slovenski delavci s zvižganjem in protestnimi klici. S pretvezo, da bode Chiussijev govor prestavil na slovenski jezik, se je oglašil za besedo Nine Regent, kateri je po svojem vedno jednakem in starem „šablonu“ prežvekoval dobrote, katere deli socialna demokracija tistim sodrugom, kateri pridno redijo njega in ne premalo število njegovih vrstnikov.

Na zahtevo slovenskih delavcev pri Lloyd-u, se je priglasil za besedo predsednik N. D. O. tov. Dr. Josip Mandič, kateri je hotel povedati tudi svoe mnenje, oziroma nekoliko odgovoriti navdušenim sodrugom predgovornikom. Toda sodrugji so se zbal, da bi jih resnica ne zbadala preveč v oči, in so začeli grozno tuliti, katero tulenje se je v nekoliko minutah spremenilo v pravcato birko. Letele so stolice in kozarci po zraku, da je bilo groza. Hoteli so dejansko napasti tudi Dr. Mandiča in Jakliča, kar se jim pa ni posrečilo, ker slovenski delavci Lloydovega arsenala so krepko branili svoje zastopnike.

Na ta način so dosegli socialno demokratični osrečevalci delavstva svoj namen, da so namreč razbili shod. Se v veliko večji meri so pa dosegli to, da sedaj vedo ne samo slovenski delavci Lloydovega arsenala, ampak tudi italijanski, da voditeljem socialne demokracije ni na tem, da bi delavcu pomagali, ampak da imajo vedno in povsod pred očmi edino le politiko.

DOPISI.

Dolinska podružnica N. D. O. naznanja, da se vrši 10 t. m. po popolnanski službi božji v Dolini skupna seja

načelstva in nadzorstva. Ker so na dnevnem redu znamenite podružnične zadeve se pričakuje, da se udeležijo vsi člani.

Ajdovščina. Jutri se vrši ob 4. uri popoldne na vrtu gostilne tov. Budihne v Šturjah (pri Ajdovščini) zelo važen shod predilniških delavcev, na katerem se bo sklenilo nadalnje postopanje z ozirom na odgovor vodstva predilnice na ultimatum naših tovarišev v predilnici.

Solkan. Najbolj slabo godi se brezdomno mizariskim delavcem v Solkanu. Imamo namreč dve vrsti gospodarjev: premožnejše in bolj revne. In ti dve kategoriji se nikakor niti v komercialnih stvareh nočejo združiti. Konkurenca je taka, da niti gospodarji ne morejo shajati, še manj pa delavci. Zgodi se, da gre eden ali drugi ponujati svojo robo v Trst k trgovcu. Tu mu seveda natvezajo različne cene, katerih se mora potem držati nehoti. Takozvano „luštranje“ trpe delavci, ker zahteva to gospodar, ne da bi se delavcu na zaslužku kaj priboljšalo. Delavec dela za iste cene, kakor je bilo to pred 20 leti, čeravno je življenje še enkrat toliko drago.

Ne samo da gospodarji niso med seboj složni, tudi delavci konkurirajo med seboj. Dela se celo mnogo ceneje, nego to zahteva solidarnost mej delavci.

No, pa eno veselje se nas pa le poloti, ko pride sodrug Etbin Kristan v Solkan, ter nekoliko pokriči o narodnosti. Tedaj je pa domovina rešena. Zopet gre vse po starem tiru in človek delaj, in se muči od polšeste zjutraj do polosome zvečer, ne da bi dobil od gospodarja kakšen poboljšek. Saj sodruga to nič ne stane, če se nekoliko pozabavlja na „narodnjakarje“.

Mi smo mnenja, da bi bilo najbolje, da bi se vpejala dnina po vseh delavnicah. Mladi delavci bi se bolje izučili in bi lahko vsi delali po želji gospodarjevi in ne samo „izvoljeni“. Nadalje naj bi se delalo od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Seveda naj se prične delati takoj v ponedeljek a ne v sredo, kakor je pri nas slaba in grda navada. Če prideš šele v sredo na delo je gotovo, da moraš potem delati kakor v sužnosti. Tu je vzrok, da gre toliko naših najboljših mladeničev v prezgodni grob.

Naša življenska potreba nas sili, da se združimo, kajti le združeni, toliko gospodarji, kolikor delavci bomo kaj dosegli v našo korist. To naj služi vsem trezno mislečim v dober prevdarek. Delavec.

Ljubljanska N. D. O. priredi jutri javni shod v Ljubljani, v mestnem domu.

Darovi.

V ladijedelnici S. Marco se je nabralo za obolelega člana Tomaža Hojma K 39.52 pri Strudthofu K 6.48.

Za ranjenega Mezgeca se je nabralo pri Boletu v Rojanu K 15.40. N. N. daroval K 5.

Za ranjena tovariša Frana Mezgec in Ivan Šinkovec so bile nabrane sledeče srote: po tov. Ante Rustija 15 K, po tov. Josip Terčon 9 K 80 st., po tov. Godina-Ban na shodu pri Tirolcu 17 K, po tov. Bolonič 30 K 90 st., po tov. Fran Kovač v gostilni N. D. O. 15 K 01 st., daroval g. Josip Mislej 10 K skupaj 97 K 71 st. Vsem darovalcem izrekata prizadeti družini iskreno zahvalo. Nadalnje darove za ti dve žrtvi socialistične podivjanosti sprejema urad „Narodne delavske organizacije“ ul. Lavatoio 1 I. nadst.

Listnica uredništva.

Gospod
Dr. Hugo Fink, zdravnik
Ajdovščina.

Na Vaš dopis iz Ajdovščine 27. maja 1909. v katerem v smislu § 19. tisk. zak. zahtevate preklic v številki „Narodnega Delavca“ od dne 22. maja t. l. priobčenih napadov na Vašo osebo kot zdravnika okrajne blagajne in predilnice v Ajdovščini, odgovarjamo, da ne moremo ugoditi Vašej zahtevi in to iz razloga, ker Vaš popravek ne odgovarja predpostavkom tiskovnega zakona in ker se vrhu tega ne more zahtevati od nobenega uredništva na svetu, da priobči izjavo, v kateri se mesto od zakona zahtevane stvarne poprave med drugim nahaja odstavek: kakor tale: „Take (delavce) imenujem jaz simulantne in ničvredneže, in ničvredneži so v prvi vrsti pisici omenjenega članka v „Narodnem Delavcu“ od 22. t. m.“

Malo bolj počasi, gospod doktor!
Trst, dne 4./6./1909.

Uredništvo „Nar. Delavca“.

Književne novosti.

GREGORČIČ: Poezije, zv. IV. K 2-20
vezano „ 3.20

GOVEKAR: „Dobra gospodinja“,
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinj, vezano 2-80
„Štiri ruske slike“, povesti —60

BENEŠ: „Brodkovski odvetnik“. 1-50

Kip Gregorčiča 4-—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah.

NOVOST! NOVOST
**Nakiti za dvorane in vrte pri
zabavah**

v belo-modro-rudeših barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev.
Vse te knjige, papir in potrebščine se dobivajo v

**Slovanski knjigarni in papirnici
Josip Gorenjec
TRST. — Ulica Valdirivo 40.**

Tovariši člani N. D. O.!

Podpisani Vam naznanja, da otvori v soboto pred Binkoštnimi prazniki, dne 29. maja svojo novo gostilno

**„TRATTORIA
AL GINNASIO“**

(Gostilna pri Gimnaziji)
v ulici dello Squero Nuovo št. 7.
kjer bo postregel vsacemu in vsem ravno tako in po istih cenah, kakor dosedaj v gostilni „Pri stari breskvi“.

Priporoča se za obilen obisk o priliki otvoritve udani

Hinko Kosič.

Konsumna Zadruga članov „N. D. O.“
(registрована zadruga z omejenim poročtvom)
je odprla

svoje prvo skladišče
v ulici Bosco šte. 17.

Skladišče je odprto: vsak dan od 8. zjutraj do 1 pop. in od 3.—8. ure zvečer; ob sobotah je odprto do 9. ure zvečer; ob nedelja ob 8.—10. dop.

ODBOR.

TVRDKA

Adolf Kostoris
skladišče oblek za moške in dečke
Trst, via S. Giovanni 10, I. n.
(zraven restavracije Cooperativa ex Hacker)
prodaja na mesečne ali ted. obroke
obleke in površnike za moške, perilo i. t. d. —
NAJDOGODORNEJŠE CENE.

Matevž Furlan
ul. Antonio Caccia 17.
(prej Androna del Moro).

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
dobroznano žganjarno
v ulici Miramar I, nasproti kolodvora južne železnice kjer toči najpristnejši kranjski brinjevec, vipavski tropinovec in prve vrste slivovec itd. Ima na razpolago tudi razne sirupe in druge likerje.

Ferdinand Pečenko.

Člani „N. D. O.“ dobe 2% popusta, ako nakupujejo v trgovini jestvin

Jvan Wiegele & dr.
.. (Matija Millionig) ..
ul. C. Ghenga št. 10.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svoji
pekarni in sladščičarni
v ulici CASERMA 17, in na TRGU CASERMA 4, kjer ima na razpolago vedno svež kruh, naj-finejše slaščice, potice itd. ter razne likerje in vina v buteljkah.

Udani
Alojzij Gul.

Slovenski delavci!
Postrežem Vam z kozarcem dobrega in pristnega vina v svoji gostilni
„Pepi Moro“
Belvedere 49.
ter tudi vsaki dan z vsakovrstnimi mrzlimi in gorkimi jedmi.
Za obilen obisk se priporoča
Ivan Škerjanc.

Podpisani priporoča sl. občinstvu in članom „N. D. O.“ svojo
Pekarno, sladščičarno in tov. biškotov
v ulici del Belvedere št. 57.
kjer ima na razpolago
vedno svež kruh
raznovrstne slaščice in najfinejše likerje.
Sprejema tudi naročila za torte, potice, pince itd.

Vdani
LOVRENC REBULA.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

TRST—NOVI-YORK, via Patraso in Palermo, odhod 3-krat na mesec.
TRST—NOVI-ORLEANS, via Patraso in Palermo, odhod vsaki mesec.
TRST—BUENOS-AIRES, via Almeria, Cadix, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos ali Montevideo, odhod vsaki mesec.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.
Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Ploccolo št. 2. ali pa h kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

: NOVO POGREBNO PODJETJE :
v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13, telefon 1402
tik cerkve sv. Antona novega.

Bogato preskrbljeno z najlepšo in vso pogrebno opravo. Mrtvaški vozovi na izbero, za prireditve vsakovrstnih pogrebov.

Lastna izdelovalnica in zaloga vencev in raznih cvetlic itd.
Prodaja vsakovrstnih predmetov mrtvaške stroke. Zaloga voščenič sveč, z lastno tovarno. — Prodaja na debelo in na drobno
Sprejema naročila za prirejanje pogrebov na deželno in v inozemstvo.

VOĐSTVO.

VESNA imenuje se izvleček iz rastlin in drugih naravnih snovi. Izkazala se je kot edino res **uspešno sredstvo** za raščo las. Uspeh zanesljiv že po kratki uporabi iste tudi na največji in zastareli pleši. — Spričevala uglednih in znamenitih oseb na razpolago

Cena steklenici od 100 gr. K 1.50.

Dobiva se pri založniku:
M. SKRINJAR, Trst, ul. Solitario 25.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster
JOSIP STANTIČ
Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišče c. kr. priv. Lloyd orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljše voščilo (biks) C. in M.

Velika izbira Galosch
— Cene nizke. —
— Postrežba točna. —

Člani „N. D. O.“! Pozor!
V trgovini jestvinami
ANTON ŽERJAL, v ulica BELVEDERE št. 3.
in v Filijalki A. ŽERJAL, v ul. Commerciale št. 18. dobite vsi K 1.— blaga zaston ako nakupite za K 50.— blaga. Na zahtevo pošlje blago na dom.
Telefon št. 699. Telefon št. 699.

Morana kemično pripravljena tekočina radikalno za iztrebljenje mrčes (osobito stenice) je povsem neškodljivo zdravlju in opravi.

Vsestransko priznavanje in mnogobrojna spričevala (hotelirjev, vojaških oblastih itd. itd.) dokazujejo izbornost „**MORANE**“.

Cena steklenici od 100 gr. 50 vin.
Dobiva se po večjih mirodilnicah.

PEKARNA in - SLADŠČIČARNA VINKO SKERK
TRST, ul. Acquadotto 15, podružnica ul. Miramare 9.

V moji pekarni se vdobi vsaki dan **trikrat** frišen kruh in se dovaža vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov, biškote in posebno pa specialiteto za čaj. — Dobi se tudi veliko izbero buteljrk ruma in vsake vrste čaja ter vse to **po najnižji ceni.**

Spoštovanjem **VINKO SKERK.**

Delavci!

Če hočete dobiti kozarec do-
brega in cenega vina vstopite v

VINOTOČ

ulica del Vento 20. (vogal ulice Guardia.)
Prepričajte se, da četrt najboljšega
vina stane le 14 st., na dom po 12 stot.
Za obilen obisk se priporoča
JOŽE LEBAN.

: Pekarna Mreule :

v Rojanu, ulica Montorsino št. 7
ima na razpolago

vedno svež kruh
in vsakovrstne najfinejše sladšičice.
Sprejema naročila.

Filip Ivanišević

: zaloga dalmatinskega vina :
lastni pridelak v Jesenicah pri Omišu
v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne
„Al' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli
dalmati“ ulic Zudecehe št. 8 v katerih toči
svoja vina I. vrst.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je
prevzel

pekarno in sladšičarno

Campo Belvedere št. 2
kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh
in razne sladšičice, potice itd.
Udan **Filip Trobec.**

Podpisani naznanja članom „N. D. O.“, da
je v ulici del Solitario št. 3 odprl svojo

GOSTILNO
„AL CASTELLO DI DORNBERG“

kjer toči najboljša vipavska, izborna istrska
in najfinejša desertna vina, in ima poleg tega
vedno na razpolago gorke in mrzla jedila. Po-
strežba točna in cene zmerne.
Za obilni obisk se priporoča vdani
R. Luznik.

Slavnemu občinstvu in posebno članom
„N. D. O.“ priporoča podpisani svojo dobro-
znano

„Kavarno Universo“

na trgu della Caserma št. 1, tik „Narodnega
doma“, kjer ima na razpolago najfinejše likerje
ter tukajšnje in zunanje slovenske, italijanske
in nemške časnike, kakor tudi najboljše ilu-
strovane revije.

Za obilni obisk se priporoča vdani
Fran Bojc.

Uljudno naznanjamo da smo otvorili po-
polnoma novo urejeno

trgovino izgotovljenih oblek za
:: gospe, gospode in otroke

ter zagotavljamo točno in solidno postrežbo,
kakor tudi najnižje stalne cene. Priporočamo
se najodličnejšim spoštovanjem

Bohinec & Co. - Trst

Via delle Torri št. 2
(za crkvijo sv. Antona novega).

Zaloga likerjev v sodčkih in butiljkah

Jakob Perhac

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih
vin v buteljkah. Postrežba točna. Cene zmerne.
Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi
na debelo ali na drobno za razne slavnosti, po-
roke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni
čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Podpisani priporoča sl. občinstvu
svojo dobroznano

gostilno s krasnim vrtom

„Al buon ritrovo“

v ulici Stadion št. 19,

kjer toči kraški teran prve vrste, naj-
boljše istrsko belo in črno vino, poleg tega izvrstno vipavsko in tudi
dalmatinsko vino, kakor tudi Dre-
herjevo pivo ter more poslužiti z do-
mačo kuhinjo kakor tudi z mrzlimi je-
dili. — Posebno ugodno za delavce.

Za obilen obisk se priporoča rodoljub
Andrej Furlan.

Pekarna in slaščičarna

Benedikt Šuban

TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST

je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter
veliko izbero vsakovrstne moke in mandorlate
najbolje vrste. Svež kruh 3-krat na dan.

Postrežba na dom

Pekarna

Valentin Kukanja

vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi
ima na razpolago

— vedno svež kruh —
in vsakovrstne sladšičice.

Alojz Povh, urar
s pridelano delavnico

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst

Izvršuje vsako popraviljanje žepnih in sten-
skih ur kakor tudi vsako zlatarsko in dragu-
ljarsko delo po najzmernejih cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popraviljanje.
Slovensko podjetje!

Podpisani priporoča svojo

GOSTILNO

v ul. dell'Istria 658

kjer toči najizvrstnejša istrska vina
in dalmatinski opolo. Postreže lahko
tudi z mrzlimi in gorkimi jedili.

G. Babič.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga
in vseh predmetov spadajočih v krojaško
— obrt. —

Odlikovano dne 5. aprila 1906.

v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in
zlato kolajno in v Bruxelles-u z največjo odliko
„GRAND PRIX“ diplomom.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

August Štular.

TRST, via delle Poste 12. I. nadst.
(nasproti Smolarsove papirnice).

Civilna in vojaška krojačnica

Pavel Pestotnik

Trst — ul. Farneto št. 46 — Trst

se priporoča

slavnemu občinstvu in posebno članom

„N. D. O.“

Cene najnižje. - Delo solidno. - Postrežba

— točna. —

„ Vsi Slovenci v slovensko trgovino! „

V. DOBAUSCHEK

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

Zaloga izgotovljenih oblek in perila za moške in dečke.

Vporabite priliko!

Da razprodam svojo obilno zalogo, sem o priliki Binkoštnih
praznikov občutno znižal ceno blaga.

Kdor se hoče lepo in ceno obleči, naj se zgleda v moji trgovini

Modernne moške obleke K 16 — do K 60—

Črne moške obleke na izbero 14— „ „ 60—

Obleke za dečke na izbero 12— „ „ 20—

Moški jopiči iz bombaževine, ki se dajo prati 2-80 „ „ 4—

„ „ iz boljšega blaga 7— „ „ 14—

„ „ iz Alpagasa, črni in modri 6— „ „ 16—

Črne moške hlače, za delavce, I. 2-50 „ „ 5—

Volnene moške hlače 4— „ „ 20—

Hlače za dečke 1-20 „ „ 4—

Volneni površniki za moške 18— „ „ 40—

Močne delavske srajce 1-50 „ „ 8—

Poleg tega velika izbira vsakovrstnih oblačilnih predmetov za

moške in dečke po jako ugodnih cenah, mali kostimi, bele in pisane

srajce, maje, spodnje hlače, nogavice, ovrtniki zapestniki, naprtniki,

kravate, naravnice, žepne rute, črni klobuki in moške kape.

Lastna krojačnica. — Izgotovljajo se obleke po meri.

Govori se slovensko.

Dnevno novi prihodi blaga.

Delniška glavica: **OSREDNJA BANKA** **ČEŠKIH HRANILNIC** Vlog okoli: **K 100,000.000**
K 10,000.000. Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3. Naslov za brz.: SPOROBANKA.
Telefon 19-95.

4%

vloge na knjižice.

MENJALNICA. — BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Centrala denarnih

zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije.

Premijene vloge

4 3/4%

— JADRANSKA BANKA v TRSTU —

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

— VALUTE IN DEVIZE —

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila
SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem zrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4 1/4%

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBRESTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA.

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRCANJA. —

Uradne ure: 9 — 12., 2-30 — 5.30. — Brzjavil: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

Restavracija, cene zmerne.

Trst — **Grand Hôtel BALKAN** — Trst

Kavarna, cene zmerne